

PATVIRTINTA

Trakų gimnazijos direktoriaus

2024 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. VK-2024-001

TRAKŲ GIMNAZIJOS PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trakų gimnazijos (toliau – Gimnazija) priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato bendruosius priešmokyklinio ugdymo reikalavimus, priešmokyklinio ugdymo organizavimą ir finansavimą. Gimnazija aprašą parengė vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Trakų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. SIE-27 „Priešmokyklinio ugdymo organizavimo Trakų rajono savivaldybės švietimo įstaigose tvarkos aprašu“, Gimnazijos direktoriaus 2024 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. VK-2024-001 „Trakų gimnazijos priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu“.

2. Gimnazija priešmokyklinį ugdymą vykdo pagal vienų metų priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą (toliau – Programa), patvirtinta 2022 m. rugpjūčio 24 d. Lietuvos Respublikos švietimo mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymo Nr.V-674 redakcija).

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (toliau – Švietimo įstatymas).

4. Priešmokyklinio ugdymo paskirtis – padėti vaikui pasirengti sėkmingai mokytis pagal pradinio ugdymo programą.

II SKYRIUS BENDRIEJI PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO REIKALAVIMAI

5. Priešmokyklinis ugdymas:

5.1. pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais jam sueina 6 metai;

5.2. gali būti teikiamas anksčiau tėvų (globėjų) sprendimu, bet ne anksčiau, negu vaikui sueina 5 metai. Tėvai (globėjai) turi teisę kreiptis į Trakų pedagoginę psichologinę tarnybą (toliau – Tarnyba), dėl 5 metų vaiko brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą vertinimo. Rekomenduojama kreiptis ne anksčiau nei vaikui sueina 4 metai 8 mėnesiai (atsižvelgiant į vaiko brandumo mokyklai įvertinimo testo taikymo galimybes). Tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos pateikia rekomendacijas tėvams (globėjams) dėl vaiko pasirengimo mokytis;

5.3. vykdomas pagal Programą, kurios minimali trukmė per metus yra:

5.3.1. 640 valandų per metus;

5.3.2. 160 valandų per metus, jei gydytojų konsultacinė komisija (toliau – GKK) vaikui yra paskyrusi ugdymą namie 12 mėnesių;

5.3.3. 5 valandos per savaitę, jei GKK vaikui yra paskyrusi ugdymą namie ne trumpiau kaip 1 mėnesį;

5.3.4. 5 valandos per savaitę vaikui, sergančiam įvairiomis ligomis, besigydančiam medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje;

5.3.5. gali trukti dvejus metus, jeigu vaikui priešmokyklinis ugdymas buvo pradėtas teikti, kai jam tais kalendoriniais metais suėjo 5 metai, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą.

6. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo forma yra priešmokyklinio ugdymo grupė (toliau – Grupė).

6.1. pagal Programą vaikas gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje. Vaikų ugdymą (ugdymąsi) šeimoje tėvams (globėjams) padeda organizuoti valstybinė, savivaldybės, nevalstybinė ikimokyklinio ugdymo mokykla ir bendrojo ugdymo mokykla, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas pavienio mokymosi forma ugdymosi šeimoje mokymo proceso organizavimo būdas, vadovaudamasi Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 „Dėl Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

6.2. medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje ugdymą organizuoja sanatorijos mokykla ar savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens paskirta bendroji bendrojo ugdymo mokykla (toliau – Sanatorijos mokykla). Vaikai ugdomi grupėje, jei nesusidaro grupė, vaikas ugdomas individualiai.

7. Grupės darbo/veiklos ypatumų visuma - yra vadinama priešmokyklinio ugdymo organizavimo modeliu (toliau – Modelis):

7.1. PU grupė dirba pagal I-ąjį priešmokyklinio ugdymo modelį;

7.2. Ugdymo procesas prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi rugpjūčio 31 d. Mokslo ir žinių dienos sutapus su poilsio diena, mokslo metų pradžia, gimnazijos sprendimu, gali būti nukeliama į artimiausią darbo dieną po poilsio dienos;

7.3. grupės darbo laikas – 10,5 val. per dieną, 52 val. 30 min. per savaitę;

7.4. priešmokyklinio ugdymo grupėje pagal poreikį gali būti ugdomi specialiujų ugdymosi poreikių turintys vaikai, kuriems teikiama švietimo pagalba;

7.4.1. vaikui, kuriam nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, Programą pritaiko Grupėje dirbantis priešmokyklinio ugdymo mokytojas kartu su Gimnazijos vaiko gerovės komisija, sudaryta vadovaujantis Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir tėvais (globėjais, rūpintojais), vadovaudamiesi Mokinių, turinčių specialiujų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiujų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

7.4.2. grupėje, kurioje, pritaikius Programą, ugdomi ir vaikai, turintys vidutinių, didelių ir (ar) labai didelių specialiujų ugdymosi poreikių, dirba priešmokyklinio ugdymo mokytojas ir mokinio padėjėjas, teikiantis specialiąją pagalbą, vadovaujantis specialiosios pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. V-603 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymo Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“).

8. Ugdomosios kalbos – lenkų k. ir lietuvių k.;

9. Dešimt ugdymo dienų skiriama projektinei ar kultūrinei-pažintinei veiklai.

10. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, nustačius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo, taip pat oro temperatūrai esant 20 laipsnių šaltio ar žemesnei į įstaigą priešmokyklinio ugdymo grupės

vaikai gali neatvykti. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

11. Gimnazija, atsižvelgdama į tėvų (globėjų, rūpintojus) poreikius ir galimybes, su tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria ir pasirašo ugdymo sutartį, kurioje nurodoma: ugdymo sutarties šalys, ugdymo Programa, jos pradžios ir pabaigos laikas, šalių įsipareigojimai, įtraukiant teises ir pareigas pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 43 straipsnio 11 dalį bei 47 straipsnį, sutarties keitimo, nutraukimo pagrindai, padariniai ir kitos nuostatos, neprieštaraujančios kitiems teisės aktams.

12. Vaikų tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo užtikrinti vaiko punctualumą, reguliarių Gimnazijos lankymą (jei vaikas negali atvykti, nedelsiant turi informuoti grupės mokytoją ar administracijos darbuotoją) ir kitų mokymo sutartyje nurodytų pareigų vykdymą.

13. Gimnazija naudoja elektroninį dienyną „Mano dienynas“. Vaiko lankomumas yra žymimas grupės dienyne.

14. Grupėje vaikų skaičius negali viršyti pagal amžiaus grupes Lietuvos higienos normoje HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, nurodyto vaikų skaičiaus.

15. Programos įgyvendinimo laikotarpiu rekomenduojama organizuoti vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, atostogas pagal bendrojo ugdymo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką ir tėvų (globėjų, rūpintojų) poreikius. Ugdymo proceso metu vaikams skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) atostogos, kurių trukmė – 21 ugdymo diena. Į atostogų trukmę neįskaičiuojamos švenčių ir poilsio dienos.

III SKYRIUS

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS GIMNAZIJOJE

16. Gimnazija:

16.1. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie priešmokyklinio ugdymo organizavimą Gimnazijoje;

16.2. po ugdymo sutarties pasirašymo vaiką įregistruoja Mokinių registre, nurodant pirmąją mokinio ugdymosi dieną;

16.3. sutarčių registracijos numeriai kasmet pradedami nuo 1. Informacija atnaujinama, jei pasikeičia mokinio gyvenamosios vietos adresas, vardas arba pavardė, o buvęs įrašas išsaugomas. Tuo atveju, kai nežinoma, į kokią Mokyklą mokinytis yra išvykęs, gali būti įrašoma: užsienio valstybės, savivaldybės pavadinimas arba „Nežinoma“. Kitų mokslo metų Mokinių abėcėlinio žurnalo aplankas Mokinių registre formuojamas iš atitinkamais mokslo metais sukaupytų mokinių duomenų, patikslinus informaciją apie mokinio grupę /klasę, kurioje jis ugdosi / mokosi, ir įrašius duomenis apie tais mokslo metais išvykusius ir atvykusius mokinius;

16.4. vaikų tėvai (globėjai) privalo užtikrinti vaiko punctualumą, reguliarių Gimnazijos lankymą (jei vaikas negali atvykti, nedelsiant turi informuoti Gimnaziją) ir kitų mokymo sutartyje nurodytų pareigų vykdymą.

16.5. nustato ugdomosios veiklos planavimo, pasiekimų vertinimo formą ir jų parengimo terminus;

16.6. Gimnazijoje 5 valandos per savaitę skiriamos ugdymui lietuvių kalba;

16.7. pateikia įstaigai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, priešmokyklinio ugdymo mokytojo (-ų), švietimo pagalbos specialisto (-ų), jeigu buvo teikta pagalba, rekomendaciją, parengtą pagal Trakų gimnazijos priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pasiekimų vertinimo tvarkos aprašo nustatytą formą (2 priedas) (toliau – Rekomendacija), kuri turi būti pasirašyta priešmokyklinio ugdymo mokytojo ir patvirtinta Gimnazijos direktoriaus;

16.8. namie ugdomų vaikų, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu ir vaiko gerovės komisijai leidus, sudaro galimybę dalyvauti Gimnazijos veiklose ar renginiuose.

17. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas:

17.1. organizuoja ugdomąją veiklą pagal Programą, atsižvelgdamas į patvirtinto Modelio ypatumus, individualius vaikų poreikius. Nepriklausomai nuo Modelio, priešmokyklinio ugdymo procesas yra vientisas, neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai visą Modelyje nustatytą laiką;

17.2. siekdamas dermės ir ugdymo tęstinumo tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų, yra susipažinęs su pirmos klasės ugdymo programos nuostatomis, skirtomis pirmai-antrai klasei;

17.3. vertina vaikų pažangą ir pasiekimus vadovaudamasis Programa;

17.4. per 8 savaites nuo Programos pradžios atlieka vaikų pirminį pasiekimų vertinimą ir aptaria jį su tėvais (globėjais, rūpintojais);

17.5. pasiekimus fiksuoja pagal Trakų gimnazijos priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pasiekimų vertinimo tvarkos aprašo 1 priedą;

17.6. įgyvendinęs Programą, atlieka vaikų galutinį pasiekimų vertinimą, aptaria jį su tėvais (globėjais, rūpintojais) ir parengia Rekomendaciją pagal Trakų gimnazijos priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pasiekimų vertinimo tvarkos aprašo 2 priedą;

17.7. vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina kartu su Gimnazijos vaiko gerovės komisija, aptaria su tėvais (globėjais, rūpintojais) ir parengia Rekomendaciją, skirtą įstaigai, vykdančiai pradinio ugdymo programą ir Vaiko gerovės komisijai;

17.8. vaikų pažangą Programos įgyvendinimo laikotarpiu vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus;

17.9. priešmokyklinio ugdymo mokytojas, ugdantis vaiką namie ar sanatorijos mokykloje, vaikų pažangą Programos įgyvendinimo laikotarpiu vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus, fiksuoja vaiko pasiekimų aplanke ir ne rečiau kaip kartą per pusmetį vaiko ugdymo rezultatus aptaria su tėvais (globėjais, rūpintojais), Gimnazijos vaiko gerovės komisija;

17.10. atlieka kitus darbus, nurodytus jo pareigybės aprašyme, kurį rekomenduojama rengti atsižvelgiant į Priešmokyklinio ugdymo mokytojo pavyzdinį pareiginį aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. ISAK-1581 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo pedagogo pavyzdinio pareiginio aprašo patvirtinimo“.

IV SKYRIUS

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS KARANTINO, EKSTREMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO AR ĮVYKIO, KELIANČIO PAVOJŲ UGDYTINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU ARBA ESANT APLINKYBĖMS, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI BŪTI ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU

18. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų ugdytinių sveikatai ir gyvybei (toliau – Ypatingos aplinkybės) laikotarpiu arba esant aplinkybėms Gimnazijoje, dėl kurių priešmokyklinis ugdymas negali būti organizuojamas Grupėje (Gimnazija yra dalykų brandos egzaminų centras, vyksta remonto darbai Gimnazijoje ir kt.), ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu (toliau – Nuotolinis ugdymo būdas).

19. Gimnazijos direktorius, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms Gimnazijoje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti sprendimus teisės aktų nustatyta tvarka:

19.1. laikinai koreguoti ugdymo proceso įgyvendinimą:

19.1.1. keisti nustatytą ugdymo trukmę;

19.1.2. keisti nustatytą ugdymo pradžios ir pabaigos laiką;

19.1.3. ugdymo procesą perkelti į kitas aplinkas;

19.1.4. priimti kitus aktualius ugdymo proceso ir vidaus bei darbo tvarkos (pvz., dėl veido kaukių dėvėjimo ir pan.) organizavimo sprendimus, mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas ugdymą pagal Programą vykdo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir šio Tvarkos aprašo nuostatomis.

21. Programa finansuojama iš valstybės biudžeto, vadovaujantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, savivaldybių biudžetų, rėmėjų ir kitomis lėšomis.

22. Mokymo sutartis, prašymai, pažymos ir kita su vaiko ugdymu susijusi informacija kaupiama Gimnazijoje. Vaikui išvykus, jo dokumentai lieka gimnazijoje. Pagal įstaigos, kurioje vaikas tęsia mokymąsi, motyvuotą prašymą pateikiamos prašomų su vaiko ugdymu susijusių dokumentų, esančių gimnazijoje, kopijos.

23. Tvarkos aprašo įgyvendinimo priežiūrą vykdo Trakų rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyrius.